OŠ Spodnja Šíška, Gasílska 17, Irena Stegnar

razred	datum	Št. ure	VSEBINSKI SKLOP: MNOŽINA SNOVI
9.a	25. 3.		BP, RD, drugo (delo na daljavo)
9.b	25. 3.		UČNA URA:

CILJI: Učenci:

 poznajo pomen množine snovi za kemijo in razumejo pomen dogovorjenih fizikalnih veličin in enot.

MINIMALNI STANDARDI: Učenec:

/

TEMELJNI STANDARDI: Učenec:

 poznajo pomen množine snovi za kemijo in razumejo pomen dogovorjenih fizikalnih veličin in enot.

OBLIKE DELA: frontalna, individualna, v dvojicah, v skupini, z modeli.	METODE DELA (učitelja): razgovor, razlaga, delo z besedilom, demonstracija, eksperiment, delo z računalnikom, animacija.	
PRIPOMOČKI:		
MEDPREDMETNA POVEZAVA: fiz, kem, bio, mat, gvz, lvz, šv, tja, geo, zgo, tit, nar.		

Dober dan ©.

Najprej preglejmo rešitve včerajšnjega dela doma.

A) Izračunaj masni delež kisika v ogljikovem monoksidu (CO) in v ogljikovem dioksidu CO₂.

Masni delež kisika v ogljikovem monoksidu CO: W(C) = 12 g: 28 g = 0,43 Masni delež kisika v ogljikovem monoksidu CO_2 : W(C) = 12 g / 44 g = 0,27

(velja si zapomnit: masna deleža sta manjša od 1 in brez enote)

- B) Izziv: Težji nalogi: Učb.144./3.,učb.145./6.
- Učbenik 144./3.

Masa 1 mol ogljika je 12 g. Torej je masa 0,1 mol, 1,2 g. Masa 1 mol kisika je 16 g. Torej je masa 0,2 mol, 3,2 g.

Razmerje molov ogljik: kisik = 0, 1 mol : 0,2 mol n(C): n(O) = 1 : 2

Formula spojine je zato: CO₂

• Učbenik 145./6. W(C) = 0,75.....75 %......75 g.....100 g W(H)= 0,25.....25 %......25 g 100g

Masa 1 mol ogljika je 12 g. V 75 g ogljika je 6,25 mol. Masa 1 mol vodika je 1 g. V 25 g vodika je 25 mol. n(C):n(H) = 6,25 mol : 25 mol

n(C): n(H) = 1: 4

Sledi: formula metana: CH₄

c) https://eucbeniki.sio.si/kemija8/949/index4.html Rešene naloge, na tej strani, prepiši v zvezek.

Danes boš spoznal, zakaj je potrebno enačbo kemijske reakcije urediti in kaj nam povedo številke pred simboli oz. formulami snovi.

Naslov v zvezek: Koliko snovi zreagira?

- 1. Vzemi kuharsko knjigo in prepiši recept najlubše sladice, ki si jo že pripravil sam. V tvojem prepisu so najpomembnejše sestavine in njihova masa. Ker, le določena masa sestavin reagira med seboj, da dobiž željeno sladico.
- 2. Tako, tudi pri kemijski reakciji reagira določena množina oziroma masa reaktantov. To je predvsem pomembno pri industrijskih postopkih pridobivanja snovi.

a)primer: Gorenje magnezija poznaž že iz 8. razreda.

Urejena enačbe reakcije:

2 Mg(s)	+ O ₂ (g)	2 MgO(s)
2	1	2
2 mol	1 mol	2 mol
2·24,3g	+ 32 g	2 · 40,3 g
48,6g	+ 32 g	80,6 g
80	),6 g	80,6 g

Številke pred simboli/formulami snovi, imenujemo koeficienti in nam povedo množino snovi=število molov.

Množina snovi=število molov se ne ohranja (leva stran 3 mol, desna stran 1 mol).

Masa se med reakcijo ohranja.

m(reaktantov)= m(produktov)

b)Uporaba enačbe

PRIMER 1: Koliko molov magnezija potrebujemo, če reagira 0,5 mol kisika?

Iz urejene enačbe prepišem: 2 mol Mg......1 mol ${\sf O}_2$

Podatki: X mol Mg......0,5 mol O₂

matematika: X = 1 mol Mg

PRIMER 2: Kolikšna masa magnezija je to? 1mol magnezija tehta 24,3, g.

OŠ Spodnja Šíška, Gasílska 17, Irena Stegnar

PRIMER 3: Koliko gramov magnezija potrebujemo, če pri reakciji s kisikom, nastane 40,3 g

produkta, magnezijevega oksida?

 Iz urejene enačbe prepišem:
 48,6 g Mg......80,6 g MgO

 Podatki:
 X g Mg......40,3 g MgO

Matematika: X= 24, 3 g Mg

Vaja

Učbenik 144./4.

Učbenik 145./7.(namig: če se ne pomniš formule za vodikov peroksid, poišči na spletu).

Lep pozdrav, učiteljica Irena